

Castelul generalului austriac Gyulay Ferencz

sat Mintia, comuna Vețel, județ Hunedoara

5 km față de Deva, 140 km față de Timișoara

Preț: 800.000 EUR

Suprafață teren: 6 ha

Suprafață
construită: 1,800 m²

Amprentă la sol: 924 m²

Anexe: foisor = 136 mp, garaj = 78 mp și grajd = 365 mp, în total 579 mp suprafață construită. Terenul este compus din 5 ha de parc dendrologic clasificat și 1 ha cu livadă.

Etaje: DS+P

Camere: 20

Băi: 5

Preț/metru
pătrat: 336.00

An: 1642/1834

Cod LMI: HD-II-a-A-03366

Clasificare: Monument istoric de valoare națională și universală, clasă A.

Funcțiune: Casă de vacanță, Cultural, HoReCa, Public, Rezidențial, Turistic

Lifestyle: Castele / Conace, Artistice, Istorice

ID Proprietate: HD02AHE-AS-A

Video: <https://www.youtube.com/embed/UXQKE85M2EI>

<https://www.sothebysrealty.ro/property/castelul-generalului-austriac-gyulay-ferencz>

Castelul generalului austriac Gyulay Ferencz

Castelul a fost construit în secolul XVII de către Gyulay Ferencz, un general austriac, singurul copil al nobilului maghiar Gyulay Ignacz. Ferencz a ridicat conacul în locul unui imobil de dimensiuni mai mici. Familia generalului stăpânea pe-atunci toată localitatea Mintia, căreia i-a adăugat la nume titlul Marosnemeti, de la maghiarul „német” care înseamnă „neamț”.

La Castel au locuit mai mulți descendenți ai familiei Gyulay. În 1806, documentele pomenesc că moșia Mintia era stăpânită de Gyulay Istvan. Au urmat Albert și K.R Gyulay. Contesa Constance Gyulay de Mintia, care s-a căsătorit cu Ladislau Kuun de Osdola, a moștenit apoi domeniul împreună cu fratele ei, Ludovic. În 1848, familia Gyulay se refugiază la Cluj, iar după revoluție revin la Mintia doar Ludovic, Ladislau Kuun și soția sa, Constance, și copiii acestora, Irene și Géza.

Ludovic a fost ultimul moștenitor din familia Gyulay. El a scris peste 100 de jurnale despre conac și despre Mintia. Toate sunt păstrate la Muzeul de Istorie din Cluj-Napoca. Ludovic Gyulay a modificat imobilul în anul 1834, dându-i forma pe care o are astăzi.

Ludovic Gyulay n-a fost căsătorit și, deci, n-a avut urmași. Averea a ajuns la soțul surorii sale, Ladislau Kuun, fiind moștenită apoi de fiul acestuia, Géza Kuun. Géza a studiat literatura maghiară și germană la Universitățile din Budapesta și Göttingen și a fost membru și vicepreședinte al Academiei de Științe din Budapesta. A frecventat cercurile înalte de la Viena și a intrat în relații amicale cu celebrul compozitor Franz Liszt - unul dintre cei mai renumiți pianiști ai tuturor timpurilor. În aceleași împrejurări a cunoscut-o și pe scriitoarea Elena Ghica - fiica marelui ban Mihai Ghica, nepoata domnitorului Grigore al IV-lea Ghica și prima femeie care a escaladat vârful Mont Blanc, pe 1 iunie 1860.

După 1870, Géza Kuun s-a stabilit la Mintia și s-a căsătorit cu Vilma Kemény, fiica baronului Kemény de Magyar-Gyeno Monosto. Prezența lui aici a transformat localitatea într-un loc de pelerinaj pentru personalități din domeniul culturii și științei. Printre acestea s-au numărat V. Zakrzewski - profesor la Universitatea din Cracovia, Al. Szilágyi - secretarul Societății Istorice, baronul Balázs Orban, A. Szecsen - mareșalul Curții Imperiale. Frumusețea conacului de pe malul Mureșului a fost admirată și de președintele Societății Arheologice - Solyon Fekete, directorul Muzeului de Istorie și al Școlii reale din Deva - Teglas Gabor, savantul Sámuel Brassay - supranumit ultimul polimat al Transilvaniei („polimat” - persoană care are cunoștințe multe și variate). Prin imensa bibliotecă a Castelului de la Mintia și prin salonul decorat cu portrete de familie și cu obiecte prețioase au trecut și prefectul George Pogany, subprefectul Coloman Barcsay, contele Coloman Esterhazy - directorul Muzeului Transilvaniei, Otto von Keller - profesor la Universitatea din Praga, Zsolt Beothy - profesor la Universitatea din Budapesta și savantul norvegian Conrad Nielsen. Baronul Miklos Josika venea, și el, adesea de la Brănișca la Mintia, uneori pe jos, alteori călare sau cu mașina, sau cu barca pe Mureș, ca să admire în special parcul din jurul castelului.

Speciile rare de plante și arborii seculari pe care-i vedeai aici îți luau ochii. Contele Kuun a dat copacilor numele celor mai mari scriitori maghiari decedați, mulți dintre ei foști prieteni. Exista, de pildă, Arborele lui Attila, în memoria lui Attila Gerando. Printre tufele de trandafiri, privitorul descoperea și numeroase altare onorifice ori funerare. Géza Kuun a murit în 1905, pe 10 aprilie, și a fost înmormântat la Cluj. Se spune că trupul contelui Géza a fost înmormântat la Cluj, dar inima sa a fost îngropată în cimitirul din curtea Bisericii Reformate din Mintia, alături de alți membri ai familiei sale și de foști stăpâni ai Castelului.”

Arhivele mai pomenesc printre proprietarii castelului și pe Adalbert Fay, un apropiat al Împăratului Franz Iosef și soțul surorii lui Géza Kuun. Acesta a stăpânit domeniul după moartea contelui care nu a avut urmași. El a îmbogățit parcul conacului cu numeroase specii de arbori exotici. Era unul dintre cei mai mari specialiști în domeniul biologiei.

În 1908, domeniul de la Mintia a fost cumpărat de groful Horváth Toldi Rudolf. „În acte scrie că l-a cumpărat de la un moștenitor de-al soției lui Géza Kuun, un anume Joseph, care l-a înstrăinat din pricina problemelor financiare. S-a plătit pe toată proprietatea 792.000 de forinți din aur. Pe lângă asta, mai avea 10.000 de hectare de teren arabil, tot la Mintia.” Horváth Toldi Rudolf a murit în 1931 și a avut o fată și un băiat. Fata i-a moștenit imensa colecție de timbre - o raritate la vremea aceea. Nepotul lui spune că avea toate mărcile poștale tipărite până în 1919, cu trei excepții. Conacul a fost moștenit de fiul lui Rudolf, Istvan. El a fost ultimul proprietar al domeniului de la Mintia, până în 1945, când a apărut Legea Reformei Agrare.

În timpul comunismului, castelul a avut mai multe destinații. Până în 1989 a fost numit “Casa agronomului”. În 2007 castelul i-a fost retrocedat fiului lui Horváth-Toldi Istvan, care, întors din Australia după 27 de ani, a început lucrările de restaurare, aproape finalizate în prezent, pentru a reda castelului și parcului ce îl înconjoară, strălucirea de odinioară.

Ansamblul castelului de la Mintia, format din castel și parc, este declarat monument istoric de importanță națională și universală, clasa A.

Sursă: Bicsok Zoltán și Orbán Zsolt, "Isten segedelmével udvaromat megépítettem...". Történelmi családok kastélyai Erdélyben. Gutenberg Kiadó, Csikszereda, 2011, pp. 246-248.

Foto: Cristina Budușan

Galerie foto

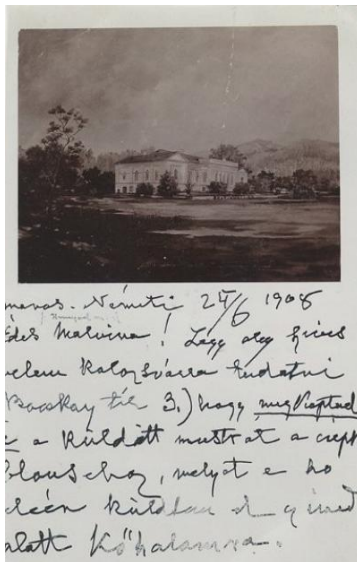
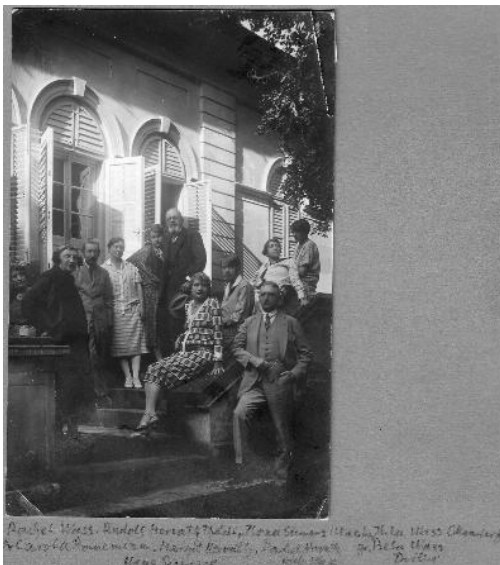

Marosnémeti 1887-ben

